

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Udrag fra Skrifter i Udvalg

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. 429.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-moeller02val-shoot-idm140573401043520/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

- 117 *I det hele taget er det en uselvstændig Slægt*, her og i det følgende stemmer Tanke og Udtryk med den psykologiske Karakteristik af den krøllede Frits i Novellen I 257, 298, 356.
- 121 *At hine flygtige Hoveder i Reglen ikke komme til at skrive Bøger* o. s. v. smlgn. I, 223: Det stillesiddende Versmageri har altid kedet mig forbistret o. s. v.
- 122 *At blive viste med Pegefingre* efter det latinske *digtto monstrari*, der forekommer hos Horats (Od, IV, 322; Sat. II, 8, 26) o. fl.

LITTERÆR ANMELDELSE FRA 1824.

- Paa Opfordring af Redaktøren for Dansk Litteraturstidende, Prof. P. E. Müller, anmeldte Poul Møller i Numrene 6, 7, 33 og 34 af dette Blad fra Aaret 1824 (Recensionen af Chr. Deichmanns Digte i Nr. 45 for 1825 er ikke af ham) nogle, især lyriske Digte. Disse Recensioner, der til Dels er optagne i *Udg.*, 6. Bind, har litteraturhistorisk Betydning som en Protest imod den slette Romantik, der som Poul Møller skriver i et Brev fra 1817, »saaledes tyllede ud af alle Studenter, at Hædersnavnet Digter fast var et Øgenavn«, og blivende Værd som Mønstre paa en baade rask og grundig Stil i Kritikken. I den første af disse Anmeldelser, af hvilken det første Stykke, Recensionen af M. N. Schmidts »Himeros, en Samling af blandede Smaakvæde«, her er optaget, dog med nogle Udeladelser, gennemgaar Recensenten efter en Karakteristik af den derivative Kunst, der, som han et Sted har sagt, er Løgn, fordi den ej kommer af Livet, en ung Lyrikers Forsøg i den ingemandske Efterklangspoesi.
- 128 *Veklage over det umaadelige Antal Poeter* smlgn. S. 75 og I, 280.
- 130 *Mens han, skønt med Taarer, skoggetlet*. Udtrykket er gaaet over i et af Poul Møllers sidste Digte I, 94.
- 132 *Weyses bekendte Skildring af Signeliis bedrøvelige Endeligt*, slutter med følgende Strofe: Mod'ren af Skræk fik Apopleksi, / livløs hun segned paa Tilje; / Midnattens

Maane gik Ruden forbi, / saa paa den stakkels Fa-
milje. / Maanen vender sit Ansigt bort, / Natten bli-
ver saa ravesort, / rædsomt Uglerne tude. / Hermed
er Visen ude.

RECENSION AF EKSTREMERNE.

Af den lille Flok Recensioner af filosofiske og æstetiske Skrifter, som Poul Møller i de sidste ti Aar af sit Liv forfattede, og som er trykte i *Udg.* 5. og 6. Bind, op-
tages her en Anmeldelse af Fru Gyllembourgs da nylig udkomne Novelle »Ekstremerne«, som han skrev til det 15. Bind af *Maanedsskriftet for Litteratur*, 1856, af hvis Redaktion han det foregaaende Aar var bleven Medlem. Anmeldelsen, der som *Maanedsskriftets* øvrige Recensioner er en Afhandling af større Omfang, har ikke sin største Interesse i Bedømmelsen af det forelagte Digterværk, der er mindre indgaaende end Poul Møllers første litterære Recensioner; ikke heller i Fremstillingen, der næppe er saa sikker som den klassiske Stil i hans bedste Arbejder; men deri, at Forfatteren i sin sympatiske Skildring af et Værk af en beslægtet Aand skildrer sin egen. Dette viser sig ikke alene i Enkeltheder, som naar Poul Møller i Fremhævelsen af den raske episke Stil, uden alle udfyldende »Bindestykker«, og den skarpe Persontegning, de »theofastiske Silhuetter« i Fru Gyllembourgs Novelle fremhæver netop de Fortrin, der udmærker hans egen Novelle, men i det hele i Recensentens Syn paa Værket. Ved saa stærkt at fremhæve *Harmonien* i den nye Novelle af Hverdagshistoriernes Forfatter aftegner Poul Møller det Sindelag, som han i sine sidste Leveaar efter en haard Krise, hvortom flere af Digtene fra den Tid af hans Liv, »Ahasverus« og mange Aforismer bærer Vidne, søgte at frembringe hos sig selv og glædede sig over at se fremstillet hos andre. Anmeldelsen er i denne Henseende en Indledning til den kort Tid efter forfattede Afhandling om Udødeligheden.

Da Poul Møller vidste, at Fru Gyllembourg var »Ekstremerne« Forfatterinde, kan man vel i hans Omtale af hendes Værk se et Vidnesbyrd om den Kærlighed, han